

Priporočila

Priporočila 02/2021 o pravni podlagi za hrambo podatkov o kreditnih karticah samo zaradi olajšanja nadaljnjih spletnih transakcij

Sprejeta 19. maja 2021

Evropski odbor za varstvo podatkov je –

ob upoštevanju člena 70(1)(e) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljevanju: Splošna uredba o varstvu podatkov),

ob upoštevanju Sporazuma EGP ter zlasti Priloge XI in Protokola 37 k Sporazumu EGP, kakor je bil spremenjen s Sklepom Skupnega odbora EGP št. 154/2018 z dne 6. julija 2018,

ob upoštevanju členov 12 in 22 svojega poslovnika –

SPREJEL NASLEDNJA PRIPOROČILA:

1. Med pandemijo covid-19 sta se digitalno gospodarstvo in elektronsko trgovanje neprekinjeno razvijala. Vzporedno so se povečala tudi tveganja pri spletni uporabi podatkov o kreditnih karticah. Kot je navedla Delovna skupina za varstvo podatkov iz člena 29 v svojih smernicah glede ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov, ima kršitev podatkov o kreditnih karticah „*očitno resne posledice za vsakodnevno življenje posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki*“, saj so finančni podatki lahko uporabljeni za „*goljufijo v zvezi s plačili*“¹.
2. Zato je zelo pomembno, da upravljavci za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, sprejmejo ustrezne zaščitne ukrepe in jim zagotovijo nadzor nad njihovimi osebnimi podatki, da se zmanjša tveganje nezakonite obdelave in okrepi zaupanje v digitalno okolje. Evropski odbor za varstvo podatkov meni, da je to zaupanje ključno za trajnostno rast digitalnega gospodarstva.
3. Cilj teh priporočil je zato spodbuditi usklajeno izvajanje pravil o varstvu podatkov v zvezi z obdelavo podatkov o kreditnih karticah v Evropskem gospodarskem prostoru (EGP) ter zagotoviti enotno zaščito pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, pri čemer se v celoti spoštujejo temeljna načela varstva podatkov v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov.
4. Natančneje, ta priporočila obravnavajo hrambo podatkov o kreditnih karticah pri spletnih ponudnikih blaga in storitev samo in konkretno zaradi olajšanja nadaljnjih nakupov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki². Zajemajo primer, ko posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, kupi izdelek ali plača storitev prek spletnega mesta ali aplikacije, pri čemer posreduje podatke o svoji kreditni kartici, običajno na namenskem obrazcu, da bi sklenil to enkratno transakcijo.
5. Kot pri vsaki obdelavi mora upravljavec imeti za hrambo navedenih podatkov veljavno pravno podlago v skladu s členom 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Glede tega je treba opozoriti, da več pravnih podlag iz člena 6 navedene Uredbe v tem primeru ne bi bilo ustreznih in jih je treba

¹ DELOVNA SKUPINA ZA VARSTVO PODATKOV IZ ČLENA 29 – Smernice glede ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov in opredelitve, ali je „verjetno, da bi [obdelava] povzročila veliko tveganje“, za namene Uredbe (EU) 2016/679.

² Opozoriti je treba, da ne zajemajo plačilnih institucij, ki delujejo v spletnih trgovinah, in javnih organov. Prav tako ne zajemajo hrambe podatkov o kreditnih karticah za kateri koli drug namen, na primer za izpolnitev zakonske obveznosti ali vzpostavitev ponavljajočih plačil pri pogodbah, katerih izvajanje ni časovno omejeno, ali pri naročnini na dolgoročno storitev (na primer pogodba, ki določa dobavo nekega blaga vsak mesec, ali naročnina na glasbo ali film v obliki pretočnega predvajanja).

izključiti. Za hrambo podatkov o kreditnih karticah po transakciji zaradi olajšanja nadaljnjih nakupov ni mogoče šteti, da je potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti (člen 6(1)(c) Splošne uredbe o varstvu podatkov) ali za zaščito življenjskih interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki (člen 6(1)(d) Splošne uredbe o varstvu podatkov). Opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu (člen 6(1)(e) Splošne uredbe o varstvu podatkov), ni mogoče šteti za ustrezno pravno podlago.

6. Poleg tega hramba podatkov o kreditnih karticah po plačilu blaga ali storitev kot taka ni potrebna za izvajanje pogodbe (člen 6(1)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov). Ker je obdelava podatkov o kreditni kartici, ki jo stranka uporabi za plačilo, potrebna predvsem za izpolnitev pogodbe, kar sproži člen 6(1)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov, je hramba teh podatkov koristna samo zaradi olajšanja morebitne naslednje transakcije in prodaje. Tak namen ne more šteti kot nujno potreben za izvedbo pogodbe za zagotovitev blaga ali storitve, ki ju je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, že plačal³.
7. Glede obdelave, potrebne za namene v zakonitem interesu upravljavca ali tretje osebe⁴, Evropski odbor za varstvo podatkov ugotavlja, da se upravljavec lahko opre na člen (6)(1)(f) Splošne uredbe o varstvu podatkov, če so izpolnjeni trije pogoji iz tega člena⁵. Ta pravna podlaga zahteva, prvič, opredelitev in kvalifikacijo zakonitega interesa, za katerega si prizadeva upravljavec ali tretja oseba. Interes upravljavca ali tretje osebe je lahko širši kot namen obdelave ter mora biti na datum, ko se podatki obdelujejo, obstoječ in dejanski⁶.
8. Drugič, če je pravna podlaga zakoniti interes, mora biti obdelava osebnih podatkov potrebna za namene zakonitega interesa, za katerega si prizadeva. Glede tega zadnjega pogoja, če ima upravljavec zgoraj opisani zakoniti interes, ni očitno, da je hramba podatkov o kreditni kartici zaradi olajšanja prihodnjih nakupov potrebna zaradi uresničitve zakonitega interesa. Sklenitev še enega nakupa je dejansko odvisna od potrošnikove odločitve in ni določena z možnostjo njegove izvedbe „z enim klikom“.
9. Na koncu, tretji pogoj zahteva izvedbo tehtanja: zakoniti interes upravljavca ali tretje osebe je treba uravnotežiti z interesi ali temeljnimi pravicami in svoboščinami posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, vključno z njegovimi pravicami do varstva podatkov in zasebnosti. Pri tehtanju je treba upoštevati posebne okoliščine obdelave⁷. Bistveni del tehtanja je morebitni vpliv

³ Glej tudi Smernice Evropskega odbora za varstvo podatkov 2/2019 o obdelavi osebnih podatkov na podlagi člena 6(1)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov v okviru zagotavljanja spletnih storitev posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti na strani 10.

⁴ Glej Mnenje Delovne skupine iz člena 29 o pojmu zakonitih interesov upravljavca podatkov iz člena 7 Direktive 95/46/ES, ki ga trenutno pregleduje Evropski odbor za varstvo podatkov (glej delovni program Evropskega odbora za varstvo podatkov za obdobje 2021/2022, sprejet 16. marca 2021).

⁵ Glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 4. maja 2017, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde proti Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme“, zadeva C-13/16, ECLI:EU:C:2017:336, točka 28.

⁶ Glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 11. decembra 2019, TK proti Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, zadeva C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064, točka 44.

⁷ Glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 24. novembra 2011, Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito (ASNEF) in Federación de Comercio Electrónico y Marketing Directo (FECOMD) proti Administración del Estado, zadevi C-468/10 in C-469/10, ECLI:EU:C:2011:777, točki 47 in 48; sodbo Sodišča Evropske unije z dne 19. oktobra 2016, Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland, zadeva C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779, točka 62.

na pravice in svoboščine posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki izhajajo iz obdelave⁸. Tak vpliv je lahko odvisen od narave podatkov, specifične metode obdelave in dostopa tretjih oseb do teh podatkov. Glede merila za naravo podatkov je treba opozoriti, da je Delovna skupina iz člena 29 finančne podatke opredelila kot zelo osebne, ker ima njihova kršitev očitno resne posledice za vsakodnevno življenje posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki⁹. Ne glede na to, da mora upravljavec v skladu s členom 5(1)(f) Splošne uredbe o varstvu podatkov izvajati tehnične in organizacijske ukrepe za zagotavljanje ustrezne varnosti podatkov o kreditni kartici, ter dejstvo, da se ti podatki lahko hranijo za druge namene, lahko njihova obdelava zaradi olajšanja nadaljnjih nakupov vključuje čedalje večje tveganje za kršitve varnosti podatkov o kreditni kartici, ker vključuje obdelavo v drugih sistemih. Drug pomemben element tehtanja, ki bi se lahko upošteval pri oceni učinka obdelave na posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, so njihova razumna pričakovanja glede na njihovo razmerje do upravljavca osebnih podatkov, okoliščine, v katerih so bili osebni podatki zbrani, in namen zbiranja osebnih podatkov¹⁰. Vendar se zdi, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ob nakupu, ko zagotovi podatke o kreditni kartici za plačilo, razumno ne pričakuje, da se bodo podatki o njegovi kreditni kartici hranili dlje, kot je potrebno za plačilo blaga ali storitev, ki jih kupuje. Temeljne pravice in svoboščine posameznika, na katerega se nanaša varstvo podatkov, bi zato v teh konkretnih okoliščinah verjetno imele prednost pred interesom upravljavca.

10. Na podlagi navedenih vidikov je mogoče sklepati, da je privolitev (člen 6(1)(a) Splošne uredbe o varstvu podatkov) edina ustrezna pravna podlaga za zakonitost zgoraj opisane obdelave. Za obravnavanje varnostnih tveganj, omogočanje posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, da ohrani nadzor nad svojimi podatki in dejavno odloča o uporabi podatkov o svoji kreditni kartici, bi bilo treba pridobiti njegovo konkretno privolitev, preden se po nakupu podatki o njegovi kreditni kartici shranijo. Na podlagi te privolitve bo upravljavec lahko dokazal pripravljenost posameznika, da olajša svoje nadaljnje nakupe prek posameznega spletnega mesta ali aplikacije, o čemer ni mogoče domnevati zgolj na podlagi dejstva, da je opravil eno ali več posameznih transakcij.
11. O tej privolitvi se ne sme domnevati, biti mora prostovoljna, konkretna, informirana in nedvoumna¹¹. Privolitev mora biti dana z jasnim pritrilnim dejanjem, zanjo pa se zaprosi na uporabnikom prijazen način, na primer s potrditvenim poljem, ki ne sme biti vnaprej označeno¹², neposredno na obrazcu za zbiranje podatkov. To konkretno privolitev je treba razlikovati od privolitve, dane za pogoje izvajanja storitev ali prodaje, ter ne sme biti pogoj za izvedbo transakcije.
12. V skladu s členom 7(3) Splošne uredbe o varstvu podatkov ima posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, pravico, da svojo privolitev v hrambo podatkov o kreditni kartici zaradi olajšanja nadaljnjih nakupov kadar koli prekliče. Preklic mora biti prostovoljen, preprost in za

⁸ Glej zgoraj navedeno sodbo Sodišča Evropske unije z dne 24. novembra 2011, točko 44; zgoraj navedeno sodbo Sodišča Evropske unije z dne 11. decembra 2019, točko 56.

⁹ DELOVNA SKUPINA ZA VARSTVO PODATKOV IZ ČLENA 29 – Smernice glede ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov in opredelitve, ali je „verjetno, da bi [obdelava] povzročila veliko tveganje“, za namene Uredbe (EU) 2016/679.

¹⁰ Glej uvodno izjavo 47 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

¹¹ Glej smernice Evropskega odbora za varstvo podatkov št. 05/2020 o privolitvi na podlagi Uredbe (EU) 2016/679.

¹² Prav tam.

posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, enako enostaven, kot je bilo dati privolitev. Voditi mora do dejanskega izbrisa podatkov o kreditni kartici, ki jih je upravljavec hranil samo zaradi olajšanja nadaljnjih transakcij.

Za Evropski odbor za varstvo podatkov

Predsednica

(Andrea Jelinek)